

PREDLOG

Na podlagi 29. člena statuta Združenja protifašistov, borcev za vrednote NOB Koper je skupščina Združenja na seji dne 28.3. 2019

Program dela Združenja protifašistov, borcev za vrednote NOB in veteranov Koper za leto 2019 in 2020

1. Skupna usmeritev

Združenje bo v svojih organih in delovnih telesih in v KO ZB tudi v prihodnjih dveh letih uresničevalo naloge v javnem interesu pri ohranjanju vrednot NOB, ustavno varovanih zakonskih pravicah vojnih veteranov, žrtvah vojnega nasilja ter naloge na področju vojnih grobišč in spominskih obeležij.

V svojem delovanju se bo Združenje javno odzivalo ob pomembnih družbeno-političnih vprašanjih doma in v tujini, posebno pozornost bo usmerjalo v oblike neofašizma, ki se pojavljajo po svetu in v domovini.

Pri uresničevanju svojih nalog bo Združenje sodelovalo s predstavniki Slovenske vojske in 430. divizionu v Ankaranu, z drugimi veteranskimi organizacijami, društvi upokojencev, kulturnimi in drugimi organizacijami v zadevah skupnega interesa.

Poseben izziv bo v teh dveh letih urediti lastništvo na parceli in objektu v Gabrovici, kjer nameravamo postaviti stalno zbirko dokumentov in fotografij o uporabi proti fašizmu in nacizmu v Slovenki Istri. Ta bo namenjena predvsem rednim ogledom učencev osnovnih šol v sklopu pouka o naši polpretekli zgodovini.

Aktivno bomo še naprej delovali v prizadevanjih za sprejem zakona o prepovedi uporabe in nošenju nacističnih in fašističnih simbolov, katerega pobudnik je Marijan Križman, in za katerega je potrebno pridobiti podporo čim širše javnosti. V ta namen potekajo po Sloveniji javne tribune, podporo pa pridobivamo tudi na socialnih omrežjih.

Še naprej bomo krepili sodelovanje z vzgojno izobraževalnimi ustanovami s ciljem prenašanja vrednot narodno osvobodilnega boja na mlajše generacije. Nadaljevali bomo z usmeritvijo, da v pripravo spominskih slovesnosti vključujemo učence osnovnih šol in srednjih šol. Pri tem bomo organizirali tudi razgovore, v katerih bodo naši člani pojasnili pomembna dejstva iz NOB.

Nadaljevali bomo s krepitvijo Krajevnih odborov ter ustanovili KO tam, kjer jih še ni bilo, oziroma oživili tiste, ki so že delovali, pa so zamrli.

2. Spominske prireditve

Sami in v sodelovanju s KO ZB ter drugimi organizacijami bomo tudi v letu 2019 organizirali vrsto proslav in spominskih prireditev, ki so podrobneje navedene v **Napovedniku programa za leto 2019**. V napovedniku navajamo naloge po razčlenitvi, ki je predpisana v Pravilniku o merilih za sofinanciranje društev in zvez vojnih veteranov Ministrstva za obrambo (Ur. List RS 5/15), ker na tej podlagi kandidira Zveza združenj borcev za vrednote NOB Slovenije za sredstva predvidena v proračunu RS za naloge v javnem interesu. Z nalogami, točkovanimi po tem napovedniku, se prijavljamo za ustrežni delež v sredstvih, ki jih bo Zveza pridobila za naloge v javnem interesu. Ves program je zasnovan tako, da je v izvedbo vključenih čim več mladih ljudi. Zato smo zlasti ponosni na sodelovanje z osnovnimi in srednjimi šolami, pa tudi z Univerzo na Primorskem. Vrednote narodno osvobodilnega boja širimo na sodoben način in pri tem uporabljamo sodobno tehnologijo od filma, interneta in družabnih omrežij. Pri tem ima pomembno vlogo naša internetna stran, na kateri objavljamo vse relevantne informacije in se odzivamo na dogodke v družbenopolitični skupnosti.

V letu 2019 bomo še posebno pozornost posvetili slovesnostim ob 75. obletnicah. Tako načrtujemo:

- z učenci Osnovne šole Dušana Bordona, ki bodo pripravili tudi kulturni program, bomo ob 75. obletnici smrti Dušana Bordona obiskali njegov grob v San Sepolcro – Arezzo Italija.
- slovesnost ob 75. obletnici ustanovitve partizanske formacije „Komanda mesta Koper“. Formacija je zbirala novince za partizanske enote, opravljala propagandno in in obveščevalno službo in varovala prebivalce Slovenske Istre.
- slovesnost ob 75. obletnici požiga vasi Gabrovica;
- slovesnost ob 75. obletnici ustanovitve mornariškega odreda in okroglo mizo o pomenu le-tega, saj predstavlja začetek pomorstva v Sloveniji;

V letu 2020 bomo pripravili številne prireditve v počastitev 75. obletnice konca druge svetovne vojne in osvoboditve izpod fašizma in nacizma.

Sodelovali bomo v pripravah na slovesnost ob 100. obletnici rojstva Dušana Bordona. Nosilec slovesnosti bo OŠ Dušana Bordona Koper.

Redne vsakoletne najpomembnejše slovesnosti pa so še naslednje:

- Dan upora proti okupatorju v Sv. Antonu (april),
- Dan borca - 4. julij na Srminu (julij)
  - Priključitev Primorske k matični domovini;
  - Meddržavna proslava Kučibregu. (november)

Prav tako bomo tudi v prihodnje organizirali spominske slovesnosti na Dolenjskem in sicer v Žužembergu, Cvibnju, Hinjah, Muljavi in Ribnici

Tudi v prihodnjih dveh letih bomo posebno pozornost usmerili organizaciji pohodov, kajti izkazalo se je, da ta vrst prireditev privablja vse več ljudi. Prav tako je spominska vsebina, ki se obravnava ob tej dejavnosti, zanimiva mlajšim generacijam.

3. Javne proslave

Glej prilogo- Koledar prireditev 2019

4. Skrb za spomenike in spominska obeležja NOB

V skrbi za vzdrževanje že obstoječih spomenikov in spominskih obeležij redno sodelujemo z Mestno občino Koper. Svoje delo bodo nadaljevali tudi krajevni odbori, ki vzorno skrbijo za spomenike na njihovem območju.

V letu 2019 in 2020 načrtujemo še:

Postavitev spomenika partizanu Marku Vincencu v Bertokih

Obnova spominske plošče padlim borcem II. Prekomorske brigade v Semedeli;

Prestavitev spomenika NOB v Brezovici pri Gradinu iz zemljišča v zasebni lasti na primernejšo lokacijo.

5. Informativna in publicistična dejavnost.

Z obvestili za javnost se bomo odzivali na vse aktualne dogodke v naši družbi. Poleg tega bomo z organizacijo tiskovnih konferenc predstavili naša stališča ob pomembnih dogajanjih v družbi.

Na področju publicistične dejavnosti bomo v tiskani obliki, po možnosti v slovenščini in italijanščini, izdali brošuro »Gentilijeva reforma« z objavo zgodovinskih prispevkov o potujčevanju Primorcev med fašistično okupacijo, ki so bili predstavljeni na mednarodni okrogli mizi maja v Kopru ter knjigo »Fojbe laži« avtorja Miloša Ivančiča.

Stalno bomo posodabljali vsebine naše spletne stran, ki je odličen informator naših članov.

V letu 2019 se bo dosedanja revija Svobodna beseda preoblikovala v časopis, ki naj bi ga dobili vsi člani borčevske organizacije, s tem, da se bo članarina povečala za 5,00 EUR. Zastavlja ni cilj je, da bi bili vsi člani tudi naročniki časopisa.

6. Mednarodna dejavnost

Organiziramo redne delovne sestanke z predstavniki ANPI Trst in s predstavniki SABA Rijeka, prav tako pa redno sodelujemo tudi z borčevskimi organizacijami iz Labina, Buj, Buzeta, Kučibrega, Doline in Milj. Srečujemo se na delovnih sestankih in spominskih slovesnostih. Izpostavili bomo dve:

- Meddržavna proslava ob postavitvi spomenika v spomin prvih protifašističnih barikad v Dolini;

- Meddržavna tradicionalna slovesnost za padle v boju proti nacifašizmu na ozemlju Istre v Kučibregu.

Organizirali bomo mednarodno okroglo mizo na temo o fojbah in ob tej priložnosti podpisali listino o pobratenju z ANPI Milje.

Naš predstavnik v Komisiji za mednarodne odnose pri ZZB RS je Lucijan Pelicon, ki redno sodeluje na sejah in o tem obvešča tudi člane odbora.

7. Zaključek

Zastavili smo zahteven program, saj bomo le tako lahko z našim delom prisotni v družbi v današnjem času. Izpeljali ga bomo lahko le tako, če bomo okrepili delo v krajevnih odborih med članstvom ter poskrbeli za večjo aktivno udeležbo na naših prireditvah. Preiti moramo na boljšo informiranost članstva še posebej preko e-pošte, predvsem zaradi seznanjanja s komemoracijami in proslavami, organizacij avtobusnih prevozov ter drugih informacij pomembnih za članstvo. Članarina bo sčasoma postala temelj financiranja našega društva ter tako pomemben delež finančnih sredstev za izvajanje programa dela in ohranjanja oziroma prirastek članstva kar predstavlja našo moč in poslanstvo za ohranjanje vrednot in sporočilnosti Narodnoosvobodilnega boja.

Koper, marec 2019

Predsednik
Marijan Križman